

99 TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Basın özgürlüğü, demokratik toplumlarda siyasal iktidarın denetlenmesi, halkın doğru haber alma hakkının korunması açısından büyük önem taşımaktadır. Demokratik toplumlarda siyasal iktidarın karar ve eylemlerini denetlemek basının asli görevleri arasında yer almaktadır.

Ancak, demokratik değerleri yeteri kadar içselleştirememiş, her fırsatta basın özgürlüğü konusunda kısıtlamalar uygulayan, basın organlarını ve gazetecileri çeşitli yollarla mesleğini yapamaz duruma getirmeye çalışan ölkelerde basın özgürlüğünden anlaşılan siyasi iktidarın çıkarları doğrultusunda yayın yapılmasıdır.

Basın özgürlüğü açısından değerlendirildiğinde ülkemiz olumlu bir karneye sahip değildir. Türkiye’de yazdıkları veya söyledikleri nedeniyle gazeteciler hakkında soruşturmalar açılmakta, gazeteciler baskı ve şiddete maruz kalmakta hatta tutuklanarak hapishaneye konulmaktadır.

Bu nedenle Türkiye’de basın özgürlüğü üzerindeki baskıların araştırılması, basın özgürlüğünün kısıtlanmasına yönelik uygulamalar ile gazetecilik mesleğinin temel gereklerini yerine getiren gazetecilerin tutuklanması ve gazetecilik mesleğinin suç olarak görülmesi gibi sorunların tespit edilerek, çözüm üretecek gerekli düzenlemelerin yapılması amacıyla Anayasa’nın 98. ve TBMM İçtüzüğü’nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması ve bir Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ve teklif ederiz. 10.07.2023

S-SUCUT Ömer Fethi Görer
SİBEL SUCUT Nigale
TRABZON MİLLETVEKİLİ

Deniz DEMİR
Ankara Milletvekili

GİZEM ÖZCAN Muğla Milletvekili

Murat GÖRÜŞMEKÇİ

Semra Dinçer
Ankara Milletvekili

Hüseyin YILMAZ Aydın M.

CHP 1923 GRUP BAŞKANLIĞI

GEREKÇE

Siyasal iktidarın ne kadar demokratik olduğunu gösteren temel göstergelerden birisi de o toplumda düşünce özgürlüğünün ve düşüncelerin toplum içinde yayılmasının en önemli araçlarından birisi olan basın özgürlüğünün düzeyidir.

Hukukun üstünlüğünün ve demokratik değerlerin hakim olduğu; anayasa ve yasaların işlediği toplumlarda gazetecilik suç olarak değerlendirilmemekte ve gazeteciler, sadece ülke gerçeklerini haber yaptıkları için siyasi iktidar tarafından baskı altına alınmamaktadır.

Basın özgürlüğünün sağlanmasının temel koşulu da anayasa ve yasalarla bu özgürlüğün güvence altına alınmasının yanı sıra, uygulamada da bu hakkın kullanılmasına engel koyulmamasıdır.

Demokratik toplumlarda siyasi iktidarın karar ve eylemlerini denetlemek basının asli görevleri arasında yer almaktadır. Gazeteciler, siyasi iktidarın bütün faaliyetlerini topluma aktarır ve kamuoyunun bilgilendirilmesini sağlar.

Ancak, demokratik değerleri yeteri kadar içselleştirememiş, her fırsatta basın özgürlüğü konusunda kısıtlamalar uygulayan, basın organlarını ve gazetecileri çeşitli yollarla mesleğini yapamaz duruma getirmeye çalışan ülkelerde basın özgürlüğünden anlaşılan siyasi iktidarın çıkarları doğrultusunda yayın yapılmasıdır.

Basın özgürlüğü açısından değerlendirildiğinde ülkemiz olumlu bir karneye sahip değildir. Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü tarafından her yıl hazırlanan Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi'nde Türkiye, listedeki yerinde sürekli düşüş yaşamıştır.

Haberciliğe dönük yoğun ve çeşitli baskılar nedeniyle 2023 Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi'nde Türkiye, 180 ülke içerisinde 165'inci sırada yer almıştır.

Türkiye'de yazdıkları veya söyledikleri nedeniyle gazeteciler hakkında soruşturmalar açılmakta, gazeteciler baskı ve şiddete maruz kalmakta hatta tutuklanarak hapishaneye konulmaktadır.

Bir yandan basın üzerindeki siyasi iktidarın baskısı artarken, gazetecilerin haber verme özgürlükleri yok edilmeye çalışılıyor. Türkiye demokratik değerlerden her geçen gün biraz daha uzaklaşarak, haber alma ve haber verme hakkını kaybediyor.

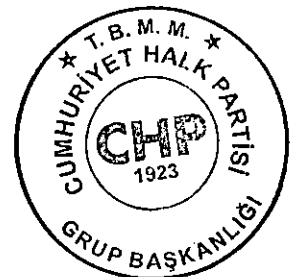
RTÜK ve Basın İlan Kurumu'nun televizyon kanalları ile gazetelere, bu yayın organlarını baskı altına almak amacıyla cezalar kesmesi de açık bir baskı ve sansür uygulaması olarak

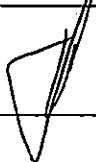
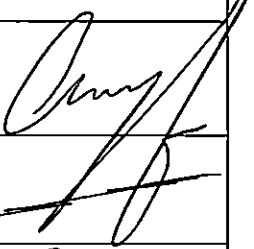
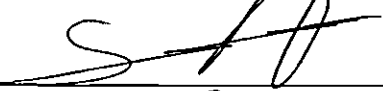
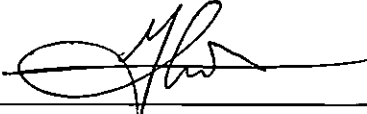
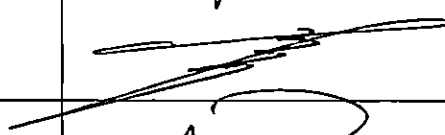
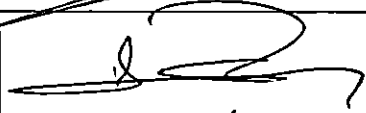
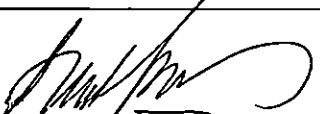
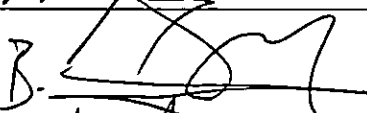
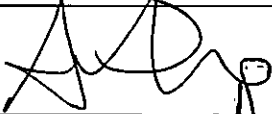
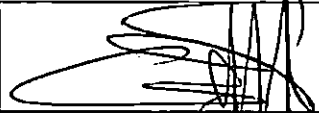

değerlendirilmektedir. Bu basın organlarına bakıldığında tümünün AKP iktidarına muhalif olan medya kuruluşları olduğu görülmektedir.

Demokrasiden, temel hak ve özgürlüklerden uzaklaşmanın yanı sıra yargının siyasallaşması ve iktidarın aracı durumuna gelmesi ifade özgürlüğünün sağlanmasının temelini oluşturan basın özgürlüğünü yönelik baskıyı her geçen gün daha da artırmaktadır. 12 Eylül 1980 Darbesi döneminde 31 gazetecinin tutuklu olduğu Türkiye’de şuan darbe döneminden bile daha vahim bir durum yaşanmaktadır. Bugün uluslararası alanda Türkiye, dünyanın en çok tutuklu gazetecinin bulunduğu ülkeler arasında üst sıralarda yer almaktadır.

Bu nedenle, Türkiye’de basın özgürlüğü üzerindeki baskıların araştırılması, basın özgürlüğünün kısıtlanmasına yönelik uygulamalar ile gazetecilik mesleğinin temel gereklerini yerine getiren gazetecilerin tutuklaması ve gazetecilik mesleğinin suç olarak görülmesi gibi sorunların tespit edilerek, çözüm üretecek gerekli düzenlemelerin yapılması amacıyla Meclis Araştırması açılmasını talep ediyoruz.

İSEREF ARPAC	DEİZ Lİ	
Nurten Yontar	Tekirdağ	
Aylen Yaron	Ankara	
Serker SARI	Balıkesir	
Hasan ÖZALP	Bursa	
Gökçe Zeybek	İstanbul	
Ediçgan ÇAKAL	İST	
Cumhur İZZET	MUĞLA	
Söleyman Bolbol	Aydın	
Aşkın Genç	Kayseri	
Hasan Öztürk	Çarşamba	
Elva İzzet Geçmiş	Giresun	
EMRA AYTEKİN	Balıkesir	

